

Konkurrenskraftig livsmedelskedja med uppfyllda miljömål för Östersjön

Östersjökommittén arrangerade i samverkan med Kommittén för markkol- och klimatnytta, båda KSLA, seminariet "Konkurrenskraftig livsmedelskedja med uppfyllda miljömål för Östersjön". Seminariet fokuserade på sambanden mellan livsmedelsstrategins mål om ökad livsmedelsproduktion; Sveriges klimatmål samt miljökvalitetsmålen "Ingen övergödning", "Hav i balans samt levande kust och skärgård" och "Levande sjöar och vattendrag". Dagen samlade myndigheter, regioner, forskare och praktiker för att utforska frågan: Kan vi hitta synergier mellan alla dessa?

Livsmedelsproduktion ger påverkan på miljön, och utgör samtidigt ett sätt att möta ett av våra mest basala behov. En diskussion om livsmedelsstrategins mål rörde målen om försörjningsgrad och om tillväxt. Försörjningen med livsmedel kan i fredstid tryggas genom import men för att även i orostider säkerställa livsmedelsförsörjningen finns ökad självförsörjningsgrad som en central ambition i nuvarande livsmedelsstrategi. Ambitionen om ökad export av livsmedel ifrågasattes då FAO:s High-Level Panel of Experts on Food Security and Nutrition har konstaterat produktionen inte behöver öka för att se till att alla har mat i världen. En slutsats blir att utvecklingen av svensk livsmedelsproduktion bör gå i riktningen att förbättras ur ett ekosystemperspektiv, och ökningen ska riktas mot högre självförsörjningsgrad snarare än ökad tillväxt och export.

En annan ingång som diskuterades var behovet av rent vatten för livsmedelsproduktionen. Vattenfrågan skapar en tydlig koppling mellan livsmedelsstrategin och åtgärder för en bra miljö.

I och med att miljöanslagen minskar blir det än viktigare att arbetet inom andra politikområden får ansvaret för att nå

miljökvalitetsmålen. Ett behov framkom under seminariet – att Livsmedelsstrategin 2.0 bör ha en starkare målformulering för miljökvalitetsmålen som en del av produktionsmålen. Att förena livsmedelproduktion med miljökvalitetsmålen är en utmaning som måste hanteras på alla plan och oavsett vad som står i strategin måste handlingsplanerna innehålla mer miljöförbättrande åtgärder. Samverkan för att nå miljökvalitetsmålen och målen för livsmedelsförsörjning på både kommunal och regional nivå måste stärkas.

Sammanfattningsvis var det tydligt att dagen betonade behovet av en ekosystemansats inom livsmedelsproduktionen. Kunskapsspridningen om ekosystembaserad förvaltning behöver stärkas, och seminariet visade att det finns synergier som skulle kunna utvecklas mer, t ex inom jordbruksrådgivningen. Det är viktigt att säkerställa att rådgivningen inte separerar kunskapen kring vatten i landskapet, när盐flöden, kolinlagring osv. utan bör skapa rådgivningspaket som lyfter fram ekosystembaserad förvaltning som kan gynna både produktion och miljö.

Louise Hård af Segerstad

Vetefält vid Mälaren. Foto: Helena Aronsson, SLU.

Seminariet kan ses i efterhand här: <https://www.ksla.se/aktivitet/konkurrenskraftig-livsmedelskedja-med-uppfyllda-miljomal/>